

DNA-barcoding – Helpt u (weer) mee?

Met de start van het nieuwe jaar is het weer tijd voor een update omtrent het verzamelen van dode dieren voor het DNA barcode project. Ter herinnering: Naturalis werkt aan het verkrijgen van 'barcodes' van de gehele Nederlandse flora en fauna. Van elke Nederlandse soort willen we 3 – 5 exemplaren verspreid over verschillende locaties verzamelen voor het project, zodat Naturalis de 'barcodes' van de Nederlandse flora en fauna compleet kan maken. Voor het verzamelen van de barcodes van amfibieën, reptielen en vissen heeft Naturalis de hulp van RAVON ingeroepen. In 2012 zijn we begonnen en in 2013 willen dit afronden.

De dieren die in aanmerkingen komen moeten vers dood zijn en intact (of in elk geval goed herkenbare dieren zijn), die zo snel mogelijk worden ingevroren (dus niet bewaard op alcohol!). Wat we vragen is of u, als u in het veld bent en een dood dier ziet, deze wilt meenemen en dit aan ons wilt melden. Het meenemen van inheemse soorten mag niet zomaar. RAVON heeft een ontheffing om dode dieren te mogen transporteren en wij kunnen u hiervoor machtigen. Als u een dood dier in het veld ziet, dan kunt u ons ter plaatse bellen met uw mobieltje (024 – 7410600). U krijgt dan direct in het veld een SMS met de ontheffing om het dier mee naar huis te mogen nemen. Als u in het veld naar uw machtiging gevraagd wordt, dan volstaat het laten zien van de gekregen SMS.

We vragen u om een bevestigingsemail te sturen met hierin aangegeven de soort(en) die u heeft gevonden, de coördinaten en de datum van de vondst. Deze mail kan worden gestuurd naar a.spitzen@ravon.nl

Hoe dieren te bewaren?

Belangrijk is dat u het dier, of de dieren zo snel mogelijk invriest. Stopt u ook een label in de zak, in een apart plastic zakje zodat het label geen direct contact met het dier heeft met hierop:

- Uw naam en email adres
- De datum dat u het dier heeft gevonden
- De naam van de locatie inclusief X Y coördinaten
- De soort en eventueel enkele opmerkingen die relevant zijn
- Indien u meer dode dieren tegelijk vindt, zorg dan dat elk exemplaar een eigen label krijgt.

Welke soorten zijn nog nodig?

Houdt u de website van RAVON in de gaten, we zullen hier regelmatig updates plaatsen over de binnen gebrachte soorten en aangeven van welke soorten we voldoende exemplaren hebben. Uiteraard valt het te verwachten dat met name de zeldzamere soorten lastig te verzamelen zijn. Dus vindt u een dode knofookpad, gladde slang of beekprik, bewaar deze dan zeker voor ons. In januari hebben we de

(Foto's: Jelger Herder & Annemarie van Diepenbeek)

tussenstand opgemaakt en die is als volgt:

- **Vissen:** van alle vissoorten hebben we nog exemplaren nodig. We hebben 4 bittervoortjes gekregen, maar allemaal van dezelfde locatie.
- **Amfibieën:** van alle amfibiesoorten hebben we nog exemplaren nodig. Alleen van de gewone pad en de kleine watersalamander hebben we 2 exemplaren ontvangen.
- **Reptielen:** we hebben 19 (!) hazelwormen ontvangen, en 4 zandhagedissen. Die soorten hebben dus hiermee de laagste prioriteit, maar verder ontvangen we graag nog alle andere reptielensoorten!

Meer weten?

Wilt u meer informatie over dit project schrijf of bel dan met Annemarieke Spitzen (a.spitzen@ravon.nl). De website van Naturalis is ook erg informatief: <http://science.naturalis.nl/research/dna-barcoding>

Tip

Neem altijd extra plastic zakjes mee, bijvoorbeeld als je gaat helpen bij de paddentrek, meegaat met een excursie of een wandeling maakt.

Annemarieke Spitzen

Elk uur Natuur!

Blokkeer zondag 2 juni maar vast in je agenda! Die dag organiseert de NJN (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie) voor iedereen tussen 11 en 25 jaar 'Elk uur Natuur'. Vanaf half 10 's morgens vertrekt er elk uur een gave excursie met als doel het scoren van 500 soorten in een dag. Alle soorten tellen mee: vogels, reptielen, zoogdieren, planten, je kunt het zo gek niet bedenken! Daarvoor hebben we natuurlijk zoveel mogelijk mensen nodig. Daarom is iedereen tussen de 11 en 25 jaar van harte welkom om mee te doen. De dag zal plaatsvinden in en rond 's-Graveland met als hoofdlocatie het terrein rond het hoofdkantoor van Natuurmonumenten. De mooie omgeving staat garant voor supervette excursies, maar dat niet alleen: ook de gezelligheid is niet te missen. Schrijf de dag nu vast in je agenda! Meer informatie?

Check www.elkuurnatuur.njn.nl

Nine de Pater

(Foto: Rens de Boer)